

T.C.
ADALET BAKANLI I
Adli Destek ve Ma dur Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı

Sayı : E-98005142-000-31/598

14.03.2023

Konu : Depremden Etkilenen illerde 6284 sayılı
Kanun Kapsamında Yürütülen ve
lemler

DA İTİM YERLER NE

İlg i : Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı nın (Kadının Statüsü Genel Müdürlü ü) E-13494116-401-6623226 sayılı yazısı.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından il müdürlüklerine gönderilen ilgi yazı ile; 06.02.2023 tarihinde meydana gelen depremden etkilenen ve 08.02.2023 tarihinde üç ay süreyle ola anüstü hal ilan edilen illerde, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Kar ı İddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında yürütülen i ve i lemlerde yargı mercileri ile i birli i içinde çalı ılması, gerekli durumlarda yüz yüze isti arelerde bulunulması, Kanun hükümlerine göre verilen tedbirlerde teknik araç ve yöntemlerle takip (elektronik kelepçe) kararlarının etkin uygulanması, izlenmesi ve de erlendirilmesi için kolluk birimleri ile koordinasyon içinde çalı ılması, gizlilik kararlarının titizlikle izlenmesi ve gerekli görülen hallerde yenilenmesine özen gösterilmesi istenilmi , söz konusu yazı bilgi edinilmesi amacıyla Bakanlı ımıza da iletilmi tir.

Bilindi i üzere, **11.02.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 120 numaralı Ola anüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İli kin Cumhurbaşkanlı ı Kararnamesiyle** ola anüstü hal kapsamında yargı alanında bazı tedbirlerin alınması amaçlanmı , bu ba lamda yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla alınması gereken tüm tedbirler ile buna ili kin usul ve esasların ilk derece adli ve idari yargı mercileri ile bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri bakımından Hakimler ve Savcılar Kurulunca belirlenece i öngörölmü tür.

Bu kapsamda, **Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından 12.02.2023 tarihinde alınan 57/5648 sayılı kararla**, "*Ceza Muhakemesi Kanunu ve 120 sıra sayılı Cumhurbaşkanlı ı Kararnamesinin 4/1-ç maddesi do rultusunda tutuklulu un de erlendirilmesi ile acil i ler, otopsi i lemleri, dava zamana ımı yakın olan soru turma ve kovu turma dosyaları, yürütmenin durdurulması istemleri ile ivedi sayılacak di er i ve i lemler haricindeki ilk derece adli ve idari yargı mercileri ile bölge adliye ve bölge idare mahkemelerine ait duru ma, müzakere ve ke iflerin 06.04.2023 (bu tarih dahil) tarihine kadar ertelenmesine,*

...

Erteleme süresince adli hizmetlerin tamamen durması gibi bir durum söz konusu olmadı ndan, bu kapsamda soru turmaların yürütülmesi ile suç ve suçlulara ili kin ihbar ve ikâyetlerin i leme konulması ve de erlendirilmesi bakımından deprem öncesinde oldu u gibi gerekli hassasiyetin gösterilmesine" karar verilmi tir.

Bununla birlikte, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Kar ı İddetin Önlenmesine Dair Kanunda iddete u ryan veya iddete u rama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip ma duru olan ki ilerin korunması ve bu ki ilere yönelik iddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ili kin usul ve esaslar düzenlenmi tir.

6284 sayılı Kanunun "Tedbir kararının verilmesi, tebli i ve gizlilik" kenar ba lıklı 8 inci maddesinde;

"(1) *Tedbir kararı, ilgilinin talebi, Bakanlık veya kolluk görevlileri ya da Cumhuriyet savcısının ba vurusu üzerine verilir. Tedbir kararları en çabuk ve en kolay ula ilabilecek yer hâkiminden, mülkî amirden ya da kolluk biriminden talep edilebilir.*

(2) *Tedbir kararı ilk defasında en çok altı ay için verilebilir. Ancak iddet veya iddet uygulanma tehlikesinin devam edece inin anla ıldı ı hâllerde, resen, korunan ki inin ya da Bakanlık veya kolluk görevlilerinin talebi üzerine tedbirlerin süresinin veya eklinin de i tirilmesine, bu tedbirlerin kaldırılmasına veya aynen devam etmesine karar verilebilir.*

(3) *Koruyucu tedbir kararı verilebilmesi için, iddetin uygulandı ı hususunda delil veya belge aranmaz. Önleyici tedbir kararı, geciktirilmeksizin verilir. Bu kararın verilmesi, bu Kanunun amacını gerçekle tirmeyi tehlikeye sokabilecek ekilde geciktirilemez.*

(4) *Tedbir kararı, korunan ki iye ve iddet uygulayana tefhim veya tebli edilir. Tedbir talebinin reddine ili kin karar ise sadece korunan ki iye tebli edilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ilgili kolluk birimi tarafından verilen tedbir kararı iddet uygulayana bir tutanakla derhâl tebli edilir.*

(5) *Tedbir kararının tefhim ve tebli i lemlerinde, tedbir kararına aykırılık hâlinde iddet uygulayan hakkında zorlama hapsinin uygulanaca ı ihtar yapılır.*

(6) *Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan ki i ve di er aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimli ini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinli i bakımından önem ta ryan di er bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ili kin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak ba kasına veren, if a eden veya açıklayan ki i hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.*

(7) *Talep hâlinde ilgililere ki isel e ya ve belgelerinin kolluk marifetiyle teslimi sa lanır."*

Hükmü yer almaktadır.

Bakanlı ımızın 10.01.2023 tarihli ve 154/2 nolu Aile ç i ve Kadına Kar ı iddetin Önlenmesi Genelgesinde de;

-Nitelikli veya tekrarlanan iddet vakalarında, 6284 sayılı Kanunda düzenlenen uzakla tırma veya yakla mama tedbirleri ile birlikte teknik yöntemlerle takip (elektronik kelepçe) kararı verilmesinin de talep edilmesi ve böylelikle bu tedbirlerin etkin ekilde uygulanmasının sa lanması,

-Hayati risk içerdi i de erlendirilen vakalar veya iddet failinin kayıp veya kaçak olması durumu yüksek riskli kabul edilerek ma durun mümkünse konukevine alınması, kabul etmemesi halinde geçici koruma altına alınması tedbiri ba ta olmak üzere gerekli tüm tedbirlerin ilgili merciiler tarafından alınması için kollu a talimat verilmesi ya da mahkemeden talepte bulunulması,

-6284 sayılı Kanun uyarınca hükmedilen tedbir kararlarının verildi i anda uygulanabilece i, tefhim veya tebli edilememesinin ya da karara itiraz edilmesinin kararın infazına engel te kil etmeyece i,

-Tedbir kararlarının tebli i lemlerinin olayın ve kararın niteli ine göre 7201 sayılı Tebligat Kanununun 2 nci maddesinde belirtilen "*tehirinde zarar umulan i*" kapsamında de erlendirilerek kolluk aracılı ıyla tebli edilebilece i,

-Kararların ihlali halinde mahkeme tarafından zorlama hapsi kararı verilebilmesi için tebli evrakında "*kararın gereklerine aykırı hareket edildi inde zorlama hapsi uygulanaca ı*" yönünde ihtara yer verilmesi gerekti i,

-Tebli i leminin kolluk tarafından yapılması halinde, tebli tutana ında tebli tarihi ile saatinin açıkça yazılması gerekti i,

-Tedbir kararlarının etkin ekilde uygulanabilmesi için, mahkemece verilen tedbir kararlarının infazı ve takibi gerekenlerin ilgili kurumlara ve kollu a iletilmesi amacıyla Cumhuriyet ba savcılı na gönderilmesi,

-Önleyici tedbir kararlarının yerine getirilmesinin 6284 sayılı Kanuna li kin Uygulama

Yönetmeli inin 35 inci maddesi uyarınca kolluk birimleri tarafından kontrol edilip edilmedi inin Cumhuriyet ba savcılı nca izlenmesi,

-Tedbir kararlarının ihlali iddiası ortaya çıktı nda, Cumhuriyet ba savcılı ı tarafından kolluk birimlerine verilecek talimatta; iddet ma durunun konuya ili kin beyanının alınmasının yanı sıra ilgili tüm delillerin toplanması,

-Gecikmesinde sakınca bulunan hal kapsamında kolluk amiri tarafından verilebilen tedbir kararlarının ihlali durumunda da tutanak düzenlenerek ilgili Cumhuriyet ba savcılı ı aracılı ıyla mahkemeye iletilmesi,

-Zorlama hapsi kararlarının, itiraz kanun yoluna tabi olması ve kesinle meden infaz edilemeyece i,

-Tekrarlanan veya nitelikli iddet vakaları ile hayati risk içeren olaylarda, 6284 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca; iddet ma duru ve gerekirse di er aile bireyleri hakkında gizlilik kararı talep edilmesi, gizlilik kararı talep edilirken gizlilik süresince çocukla ki isel ili ki kurulmaması hususunun da ayrıca de erlendirilmesi, hakkında gizlilik kararı verilen ki ilerle ilgili tebligat adresinin ÖN M olarak belirlenmesi gerekti inin bilinmesi, hakkında tedbir kararı verilen ki ilerle ilgili güncel adres ve ileti im bilgilerinin gizlilik kararlarını ihlal etmeyecek ekilde UYAP'a kaydıyla ÖN M ve kolluk birimleri ile payla ılması, korunan ki i hakkında verilen gizlilik kararının ilgili nüfus müdürlü üne gönderilmek üzere ÖN M'e iletilmesi, korunan ki inin taraf oldu u dosyaların UYAP'tan tespiti ile ilgili mahkemeler tarafından gizlilik kararının yerine getirilmesinin istenmesi,

Hususlarında gerekli dikkat ve özenin gösterilmesi istenmi tir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ile 120 numaralı Ola anüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere li kin Cumhurba kanlı ı Kararnamesi, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 12.02.2023 tarihli ve 57/5648 sayılı kararı birlikte de erlendirildi inde; 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir kararlarının **en çabuk ve en kolay ula ılabilecek yer hâkiminden, mülkî amirden ya da kolluk biriminden talep edilebilece i**, iddetin veya iddet uygulanma tehlikesinin devam edece inin anla ıldı ı hâllerde, resen, korunan ki inin ya da Bakanlık veya kolluk görevlilerinin talebi üzerine tedbirlerin süresinin veya eklinin de i tirilmesine, bu tedbirlerin kaldırılmasına veya aynen devam etmesine karar verilebilece i, koruyucu tedbir kararı verilebilmesi için iddetin uygulandı ı hususunda delil veya belge aranmayaca ı, önleyici tedbir kararının, geciktirilmeksizin verilmesi gerekti i ve bu kararın verilmesinin Kanunun amacını gerçekle tirmeyi tehlikeye sokabilecek ekilde geciktirilemeyece i, nitelikli veya tekrarlanan iddet vakalarında, 6284 sayılı Kanunda düzenlenen vakaya uygun tedbir kararı verilmesinin talep edilmesi ve böylelikle bu tedbirlerin etkin ekilde uygulanmasının sa lanmasının önem arz etti i anla ılmaktadır. Ayrıca ola anüstü hal kapsamında yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenen erteleme süresince adli hizmetlerin tamamen durması gibi bir durum söz konusu olmadı ndan, ihbar ve ikâyetlerin i leme konulmasında ve de erlendirilmesinde deprem öncesinde oldu u gibi gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerekti i de erlendirilmektedir.

Bu itibarla;

1-6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir kararlarının en çabuk ve en kolay ula ılabilecek yer hâkiminden, mülkî amirden ya da kolluk biriminden talep edilebilece i,

2- iddet veya iddet uygulanma tehlikesinin devam edece inin anla ıldı ı hâllerde, resen, korunan ki inin ya da Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlı ı ilgili birimleri veya kolluk görevlilerinin talebi üzerine tedbirlerin süresinin veya eklinin de i tirilmesine, kaldırılmasına veya aynen devam etmesine karar verilebilece i,

3-Koruyucu tedbir kararı verilebilmesi için iddetin uygulandı ı hususunda delil veya belge aranmayaca ı, önleyici tedbir kararının geciktirilmeksizin verilece i ve bu kararın verilmesinin Kanunun amacını gerçekle tirmeyi tehlikeye sokabilecek ekilde geciktirilemeyece i,

Dikkate alınarak nitelikli veya tekrarlanan iddetin önlenmesi ve ma durun korunması amacıyla alınacak koruyucu ve önleyici tedbirleri düzenleyen 6284 sayılı Kanunun deprem öncesi dönemdeki gibi etkin şekilde uygulanması, bu kapsamda gerekirse alanda çalı an kamu görevlileri ile bir araya gelinerek isti arelerde bulunulması,

Hususlarında bilgi edinilmesi ile keyfiyetin aile içi ve kadına kar ı iddet suç soru turmalarına bakmakla görevli Cumhuriyet savcılarına, tedbir mahkemelerine, bu sıfatla görev yapan aile ve asliye hukuk mahkemelerine ve belirtilen mahkemelerin verdikleri tedbir kararları ile ilgili itirazları incelemekle görevli mahkemelere duyurulmasını rica ederim.

Meral GÖKKAYA
Hâkim
Bakan a.
Ba kan